

การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

Administration of Extracurricular and Student Activities to Help Students Reach their Full Potential

ภัทรสุตา พิษยกุลป์ ภาณุพัฒน์ บุตรดีไชย และ วิชิต ลือยศ
Pattarasuda Pitchayakan, Phanupat Butdeechai and Wichit Lueyot

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Educational Administration Program, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: bankbad7777@gmail.com

Received: 12 April 2022, Revised: 27 August 2022, Accepted: 23 October 2022

บทคัดย่อ

การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงการส่งเสริมและมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ รวมทั้งทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์เพื่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนการทำนุบำรุงขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนานุคลิกภาพ ช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียน รวมถึงการประกอบอาชีพการงานในปัจจุบันและอนาคตต่อไปได้อีกด้วย

คำสำคัญ : กิจกรรมเสริมหลักสูตร การบริหารกิจกรรมนักเรียน การพัฒนาศักยภาพ

Abstract

Administration of extracurricular and student activities in educational institutions, consider that the administration is connected in terms of promoting and developing students as potential, including necessary skills to be prepared to deal with the current era's changes, especially important skills in the 21st century, which necessitate learners' ability to learn and innovate skills in information, media, and technology, as well as life skills and occupation, including fostering morals, ethics, values, and self-discipline, among other things. It also encourages work by utilizing group processes in the interest of the community, society, and nation, as well as keeping good traditions and customs. It also stimulates the development of one's personality and assists in shaping pupils' habits to reflect democratic principles. Have effective leadership and followers. Learners can appropriately apply the experiences they have obtained from learning in this regard, which is advantageous to education, including current and future careers.

Keywords : Extracurricular Activities, Student Activities Administration, Potential Development

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ

สังคม และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยาก ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

ปัจจุบันสังคมไทยได้เข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนี้ยังรวมไปถึงทางด้านการศึกษาอีกด้วย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นเนื้อหาวิชาการเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อผู้เรียนในปัจจุบันอีกต่อไป ทั้งนี้จึงเป็นผลให้ผู้บริหาร รวมถึงครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารและการจัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ มีทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและทำงานในปัจจุบัน รวมถึงในอนาคตภายภาคหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษา นับว่าเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรงและยังช่วยส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการฝึกสมรรถนะและทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียน เช่น คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเป็น มีวิจารณญาณ รู้เท่าทันสื่อ รอบรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม เป็นต้น ซึ่งสำหรับการบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนนั้น ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรภายในสถานศึกษา เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ แนวคิดต่าง ๆ ประกอบกับการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนันทนาการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดการบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพรอบด้าน ทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถานศึกษา นับว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง ส่งเสริมการทำงานการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ตลอดจนการทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม [1] ทั้งนี้ยังมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรในมุมมองต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ชลชญา เต็มหนอง [2] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน โดยให้นักเรียนที่สนใจได้ร่วมทำกิจกรรมในช่วงเวลาว่างจากการทำกิจกรรมอิสระในการทำกิจกรรมจะไม่มี การคิดหน่วยกิตและระดับผลการเรียน สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ [1] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ การด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สุนัญญา เหลี่ยมพั่ง [3] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรหมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนอกเหนือกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนเป็นกิจกรรมให้ความสนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ เป็นประสบการณ์ที่จัดนอกชั้นเรียนปกติหรือเป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมการออกค่าย การตั้งชมรม กิจกรรมการกีฬา กิจกรรมการเมืองการปกครอง และกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น และเป็นกิจกรรมที่ไม่มีการบังคับแต่ให้เข้าร่วมด้วยความเต็มใจกิจกรรมนั้นนั้นจะไม่นับหน่วยกิตหรือมีคะแนนที่จะส่งผลต่อการจบการศึกษาของนักเรียน ดังนั้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรจึงนับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญกิจกรรมหนึ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา

อุไรวรรณ สอิ่งทอง [4] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นให้นักเรียนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพื่อมุ่งส่งเสริมในด้านวิชาการ ความสามารถพิเศษ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนเพื่อพัฒนาทักษะ ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นให้กับผู้เรียนอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบ และมีวิธีการที่หลากหลาย เป็นประสบการณ์ที่จัดนอกชั้นเรียนปกติหรือเป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน เช่น กิจกรรมการออกค่าย การตั้งชมรม กิจกรรมการกีฬา กิจกรรมการเมืองการปกครอง และกิจกรรมอื่น ๆ โดยไม่มีการคิดหน่วยกิตและระดับผลการเรียน ทั้งนี้เพื่อ

การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยฝึกอุปนิสัยของผู้เรียนให้เหมาะสมกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย

2. ความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบันเนื่องจากการพัฒนาทางด้านสติปัญญาในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ซึ่งควรที่จะพัฒนาทางด้านอารมณ์สังคมเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุขและเป็นคนเก่งคนดีต่อไปในอนาคต [3] ทั้งนี้ในการที่สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้น ย่อมมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่อยู่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ [5] ซึ่งผู้เรียนจะได้มีโอกาสสัมผัสสถานการณ์จริงและประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง เพราะในการดำรงชีวิตประจำวันจริงของผู้เรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับงานทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่หากต้องขึ้นอยู่กับ การปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ อ่าน สังเคราะห์ และการวิจัยด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์ และทักษะเป็นเครื่องมือ [2] นอกจากนี้ยังช่วยส่งผลให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด และความสามารถของตนเองเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพการทำงานในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นบุคคลที่สมบูรณ์และเป็นที่ต้องการของสังคม ประเทศชาติต่อไป

3. จุดมุ่งหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น เป็นการกำหนดขอบเขต เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่รู้จักเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ เจตคติ และกิจนิสัยที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพและไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้สามารถใช้เวลาวางให้เกิดประโยชน์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ทั้งนี้ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับผู้เรียนอีกด้วย [1][6]

4. ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ประเภทของกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ทุกกิจกรรมมุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย โดยแบ่งเป็น 1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโครงการสอนในชั้นเรียนให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น 2) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษและพัฒนาความสนใจเฉพาะ กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นหาหรือพัฒนาความสนใจ และความสามารถพิเศษของตนเองซึ่งมักไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยตรง 3) กิจกรรมที่เป็นการบริการภายในโรงเรียน กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบวินัย 4) กิจกรรมที่พัฒนาด้านจิตใจ กิจกรรมประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบวินัย และ 5) กิจกรรมทางสังคม นันทนาการและกีฬา กิจกรรมประเภทนี้จัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเข้าสังคมการอยู่ร่วมกัน และการพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งสร้างความสามัคคีในหมู่คณะของผู้เรียน [2][6]

5. ประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์เนื่องจากส่วนหนึ่งทำให้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข [3] ทั้งนี้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน รวมทั้งมีความสำคัญ และมีคุณค่าที่สถานศึกษาควรจัดขึ้น ทั้งนี้หากมีการจัดกิจกรรมอย่างถูกต้อง มีระบบแบบแผนที่ชัดเจนจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากทั้งต่อผู้เรียนเองและรวมถึงต่อสถานศึกษาด้วย โดยประโยชน์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีดังนี้ 1) เพื่อเป็นการเติมเต็มในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ช่วยให้ผู้รู้จักการสร้างสามัคคีในหมู่คณะ รู้จักการสมาคมติดต่อกับผู้อื่นร่วมกันทำงานกับผู้อื่นได้ 2) เพื่อส่งเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางและสมบูรณ์อย่างยิ่ง 3) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนโดยอ้อม เช่น สภานักเรียน 4) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมสังคมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยสร้างสรรค์สังคมที่ตนอาศัยอยู่ 5) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์นอกเหนือจากการเรียนซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ 6) เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้ผู้รู้จักการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ และ 7) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีโอกาสได้ทำงานตามความรู้ ความ สามารถ และความสนใจของตนเอง [2][5-6]

ดังนั้นจากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถานศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบันเนื่องจากการพัฒนาทางด้านเนื้อหาวิชาการเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและยังไม่ตอบสนองและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้นเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะ รวมทั้งฝึกทักษะต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อผู้เรียนอย่างมาก ซึ่งเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องบริหารจัดการและดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จะส่งผลให้ผู้เรียนได้เติมเต็มการพัฒนา

ศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน ซึ่งจะทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมนั้นไปใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการประกอบอาชีพการงานในอนาคต

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

1. ความหมายของการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียน

การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ นอกห้องเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จะต้องจัดให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนดีของสังคมต่อไป [7] นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้กล่าวไว้เกี่ยวกับความหมายของการบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียน มีดังนี้

ณัฐนนท์ คำชาย [8] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นการพัฒนานักเรียน ส่งเสริมในด้านความสามารถความรู้ความสนใจของนักเรียน ในทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย ด้านสภาพทางอารมณ์ความคิดสติปัญญา ให้มีกรอบที่เป็นแนวทางนำไปสู่การบริหารงานตามแผนและนโยบายของโรงเรียนโดยไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนทางวิชาการเป็นการนำนักเรียนไปสู่สังคมแห่งการทำงาน ก่อเกิดสังคมที่เกิดการเรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติทำให้เกิดการฝึกฝนในทางที่ดีทุกด้านทั้งคุณธรรม จริยธรรม งานกิจกรรมนักเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดี มีทักษะความรู้ที่ดี เหมาะสมถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ เคารพในกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม นำไปสู่ทักษะการใช้ชีวิตอย่างบุคคลที่มีคุณภาพ อันจะนำพาซึ่งความสุขความเจริญแก่สังคมและมวลมนุษยชาติ

มาลี เกษณนกร [9] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติที่เน้นส่งเสริมการเรียนการสอน คลอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการแนะแนวการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน และการบริการอื่น ๆ ที่จัดให้แก่แก่นักเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีพฤติกรรม ที่ดีงามมีระเบียบวินัยในตนเองอันส่งผลอันดีงาม มีระเบียบวินัยในตนเองทำให้นักเรียนมีความ เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในการเรียนการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปโรงเรียน ต้องจัดให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา

วารภรณ์ บุญตอก [10] ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงามมีระเบียบวินัยในตนเอง อันส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้า และประสบความสำเร็จในการเรียน และการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป

โดยสรุป การบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริหารงานที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง ซึ่งอยู่ นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งตามปกติที่เน้นส่งเสริมการเรียนการสอน คลอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการบริการแนะแนวการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน และการบริการอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ ความคิด สังคมและสติปัญญา โดยการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนทางวิชาการ ทั้งนี้เป็นการนำผู้เรียนไปสู่สังคมแห่งการทำงาน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้า และประสบความสำเร็จในการเรียน และการทำงานในอนาคตต่อไป

2. ความสำคัญของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนมีความสำคัญต่อผู้เรียน สังคม และประเทศชาติ เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้เก่ง ดี มีสุข ตรงตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง การเคารพกฎหมาย ความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ความเป็นเลิศตามศักยภาพของตนเอง รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยี มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง ทั้งนี้การพัฒนาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพราะนอกเหนือจากการพัฒนาทางด้านความรู้แล้วสถานศึกษายังช่วยพัฒนา และส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี [7][11][12] ดังนั้นการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะผู้เรียนเปรียบเสมือนเป็นหัวใจของสถานศึกษา สถานศึกษาจะก้าวไปหรือพัฒนาไปได้ก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนให้ได้พร้อมซึ่งคุณภาพ [8]

3. จุดมุ่งหมายของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริหารงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม และมีความสุข มีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ทั้งนี้จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนสามารถจำแนกได้ 6 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายเกิดความรู้อย่างรอบด้าน

ความชำนาญทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น 2) เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัวมองเห็นช่องทางในการสร้างอาชีพในอนาคตได้อย่างเหมาะสม 3) เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต 4) เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมในการดำเนินชีวิต และเสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม 5) เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ และ 6) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียนในสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้ด้วยดี มีความปกติสุขต่อไป [10][13]

4. ประโยชน์ของการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน

การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริหารงานการจัดกิจกรรมที่ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก ทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์โดยตรง สามารถที่จะนำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งช่วยเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด ช่วยส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต สังคม และสติปัญญา และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนยังสามารถใช้กิจกรรมนักเรียนในการเป็นเครื่องมือเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยในตนเอง สร้างความสามัคคี รักหมู่คณะ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีม การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม มีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทร และสมานฉันท์ [7][8][13]

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของนีโอฮิวแมนนิส

1. การศึกษาตามแนวคิดของนีโอฮิวแมนนิส

การศึกษาตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสของ พุดกกรอง พิพัฒนรัตน์ [14] ได้กล่าวไว้ว่า แนวคิดนีโอฮิวแมนนิสจะเห็นความสำคัญในการพัฒนาส่วนประกอบของชีวิตของมนุษย์ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งประกอบไปด้วย จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตเหนือสำนึกไปพร้อม ๆ กัน มากกว่าที่จะพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ โดยในการพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์และแข็งแรงจะเน้นเรื่องการรับประทานอาหารและการออกกำลังกายที่เหมาะสมเป็นกิจกรรม การพัฒนาจิตสำนึกจะใช้หลักจริยธรรมเป็นส่วนควบคุม ส่วนจิตใต้สำนึกจะใช้วิธีผสมผสานโดยให้จิตใต้สำนึกรับข้อมูลที่จิตเหนือสำนึก จะใช้การทำสมาธิเป็นกิจกรรมซึ่งการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจทำให้บุคคลนั้น ๆ ได้นำไปพัฒนาสังคมต่อไป นอกจากนี้ เกศราพรรณ พันธศรีเกด อ่างถึงใน ธนพร สืบกระพันธ์ [15] ยังกล่าวไว้ว่า แนวคิดนีโอฮิวแมนนิส เป็นแนวคิดหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดปัญญาบริสุทธิ์ที่เรียกว่า INTUITION โดยจะสอนให้ผู้เรียนเกิดการฝึกภาวนา โยคะ และกระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง จึงเป็นแนวคิดที่น่าสนใจในด้านการนำเสนอหลักการปฏิบัติในการใช้ชีวิตประจำวันที่มีความประสานสอดคล้องกันในด้านจริยธรรมควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันที่เรียกว่า ยุค 4.0

โดยสรุปจากการศึกษาตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส เป็นแนวคิดที่เห็นความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งประกอบไปด้วย จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตเหนือสำนึกไปพร้อม ๆ กัน มากกว่าที่จะพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ทั้งนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดปัญญาบริสุทธิ์ โดยจะสอนให้ผู้เรียนเกิดการฝึกภาวนา โยคะ และกระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง

2. กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพตามแนวคิดของนีโอฮิวแมนนิส

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในการศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพที่แฝงเร้นในตัวมนุษย์ทุกคนให้ปรากฏออกมาให้ได้มากที่สุด เพื่อพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาชีพ วิชาการ และในทุก ๆ ส่วนประกอบของชีวิตทั้งทางด้านร่างกาย จิตสำนึก จิตใต้สำนึก และจิตเหนือสำนึก โดยจะใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพที่จะสร้างความสามารถทางอารมณ์หรือจิตใจ ทำให้นักเรียนมีความสุขในชีวิตได้ง่ายสามารถอดทน รอคอย มุ่งมั่นในการกระทำจนบรรลุเป้าหมายที่ตัวเองตั้งไว้ได้อย่างมีความสุข และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในทุกสถานการณ์ของชีวิต โดยกิจกรรมตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิส มีลักษณะดังนี้ 1) อบอุ่นร่างกายด้วยการบริหารร่างกายในท่าอาสนะ เช่น ท่าภู ท่ากระต่าย ท่านกนางแอ่น ท่าดอกบัว เพื่อบริหารอวัยวะภายใน และภายนอกควบคุมอารมณ์ และจิตใจควบคู่กับการหายใจลึก ๆ มีการสงบนิ่งเป็นการช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และประสาทมีผลทำให้จิตใจผ่อนคลาย และมีความสุขอารมณ์ เยือกเย็น มีความสงบทางจิตใจ 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลายเป็นธรรมชาติ เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสในการรับรู้ ความรู้สึกจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพราะการที่เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ก็จะยิ่งทำให้เด็กมีสติปัญญาที่สูงขึ้น 3) มีเสียงดนตรีจากเพลงบรรเลงหรือเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงน้ำตก ฟังร้อง นกร้อง ลมพัด เสียงคลื่น และมีเสียงเพลงแห่งความรัก ที่จะบอกให้เด็กรู้จักคุณค่าความรักให้กับตนเองและรักทุกสรรพสิ่งในโลกมนุษย์ อาจเป็นการร้องเพลงประกอบท่าทางตามเนื้อเพลง หรือการเล่นเกมประกอบเพลง 4) นำการเล่นมาทำให้เด็กได้ใช้ความคิดคะเนจินตนาการไปกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็ก ๆ มีอิสระในการใช้ความคิดเลียนแบบท่าทางเคลื่อนไหวตามนิทานเรื่องราวหรือเคลื่อนไหวในลีลาต่าง ๆ ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของเด็กและมีความสุขสนุกสนานกับการเคลื่อนไหวในรูปแบบของการละเล่นต่าง ๆ และ 5) ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ และจิตใจด้วยการสงบนิ่ง โดยการนอนใน

ท่าที่สบายอย่างอิสระ ร่างกายไม่เคลื่อนไหวมีความคิดด้านบวก มีความรักให้กับตนเอง และรักทุกสรรพสิ่ง มีความสุขกับการใช้ชีวิต อยู่ในสังคม [14][16]

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21

การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนในปัจจุบันนั้นต้องอาศัยการพัฒนา รูปแบบและกระบวนการจัดการให้มีความสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียนมากที่สุดโดยผ่านกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียนโดยตรงเพื่อให้เกิดสมรรถนะและคุณลักษณะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสั่งสมประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและ เทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาจะใช้ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ระบบ คือ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ระบบการประเมินผลทักษะการเรียนรู้ ระบบหลักสูตรและวิธีการสอน ระบบการพัฒนางานอาชีพ และระบบแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ ทั้งนี้สำหรับการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง มุ่งไปที่ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูผู้สอนต้องไม่สอนหนังสือ ไม่นำสาระที่มีในตำรามาบอกบรรยายให้ ผู้เรียนจดจำแล้วนำไปสอบวัดความรู้ ครูต้องสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้การใช้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุน หรือโต้แย้งข้อสมมติฐานคำตอบที่คุ้นเคย พบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนการทัศน์ ใหม่แทนของเดิม การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า Project-Based Learning: PBL [17]

สรุป

การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนนั้นเป็นการบริหารงานที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงการส่งเสริมและมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศักยภาพ รวมทั้งทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง มีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิต รวมทั้งการประกอบอาชีพ โดยอยู่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามปกติ ไม่มีการให้หน่วยกิตและไม่มีการให้คะแนนทางวิชาการ ทั้งนี้สำหรับการบริหารจัดการเป็นการจัดกิจกรรมที่มีแบบแผนและมีจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับความถนัดและสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันระหว่างบุคคลทั้งอารมณ์ ความรู้สึก ความสามารถและสติปัญญา และด้วยยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งให้มีการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของผู้เรียน ทั้งนี้ก็เพื่อให้สถานศึกษาสามารถผลิตบุคคลที่มีศักยภาพ มีทักษะและมีสมรรถนะ ไปพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งเป็นที่ยอมรับในภาคธุรกิจในปัจจุบันและอนาคตภายภาคหน้า

ข้อเสนอแนะ

การบริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนภายในสถานศึกษาในปัจจุบันนั้นแต่ละสถานศึกษาควรมุ่งพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการให้มีความสอดคล้องกับยุคสมัยอย่างต่อเนื่อง เพราะการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยนั้นไม่มีที่สิ้นสุดและรวดเร็ว หากดำเนินการล่าช้า ผลผลิตหรือบุคคลที่สำเร็จการศึกษาออกไปอาจขาดศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในขณะนั้นได้ ยกตัวอย่างเช่น การใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจนทำให้ผู้เรียนอาจยังไม่เข้าถึงและยังไม่มีความเข้าใจในสิ่งนั้นได้ ซึ่งจะเป็นปัญหาอย่างมากกับผู้เรียนหากไปประกอบอาชีพที่ต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะเทคโนโลยีบางอย่างอาจมีความจำเป็นต่อสังคมและภาคธุรกิจในอนาคต เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างสถานศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาของตนเองมากที่สุด และสถานศึกษาควรจัดหาวิทยากรนอกสถานศึกษาทั้ง ผู้เชี่ยวชาญ ประชาชน ชาวบ้าน รวมถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ ที่ผู้เรียนมีความสนใจ มาถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมทั้งฝึกทักษะต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตนเองมากขึ้น ผ่านการเรียนรู้และถ่ายทอดจากผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรง

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ. แนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร. [อินเทอร์เน็ต]; 2548 [เข้าถึงเมื่อ 7 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก <http://pimporn.nsdv.go.th/pr/curriculum/activity.pdf>.
- [2] ชลชญา เต็มหนอง. ผลของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามทฤษฎีพหุปัญญาด้านการมองเห็นและมิติสัมพันธ์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วยไผ่ จังหวัดราชบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2557
- [3] สุณัฐญา เหลี่ยมเพ็ง. การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2546
- [4] อุไรวรรณ หาญวงศ์. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ อีสเทิร์น 2557;2:55-66.
- [5] สายพิน พุทธิสาร. การศึกษาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลประกวดวงดนตรีไทยถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543
- [6] พิมพ์ชนก คำชู. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวทางคาร์ลลอร์ฟ เพื่อพัฒนาทักษะรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย]. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2555
- [7] กุสิณา รอดทอง. การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี; 2561
- [8] ณัฐนนท์ คำชาย. การบริหารจัดการงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยาเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่; 2562
- [9] มาลี เกศธนาธร. การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธของบุคลากร ทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2556
- [10] วราภรณ์ บุญดอก. สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2559
- [11] พัทยาภรณ์ เปรมภิวังค์. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนโรงเรียนแม่สะเรียงบริ พัตร์จังหวัดแม่ฮ่องสอน [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัย เชียงใหม่; 2553
- [12] กฤษณ์ จันทะวงศ์. แนวปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนวชิรวิทย์ฝ่ายมัธยม จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัย เชียงใหม่; 2553
- [13] พิมพ์ประภา หมื่นบุญญ์. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยเน้นคุณธรรมนำความรู้โรงเรียนประถมศึกษา เครือข่ายสมุย 1 อำเภอกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 [ภาคินพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี; 2557
- [14] พุดกรอง พิพัฒรัตน์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนาศักยภาพตนเองของนักศึกษาศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนแบบทางไกล [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551
- [15] ธนพร สืบกระพันธ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสต์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลระนอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี; 2563
- [16] สวิตตา ทองเย็น. การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้วิธีการสอนแบบสองภาษาร่วมกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดนีโอฮิวแมนนิสต์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2554
- [17] สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. [อินเทอร์เน็ต]; 2559 [เข้าถึงเมื่อ 14 มกราคม 2565]. เข้าถึงได้จาก https://webs.rmutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755_51855.pdf